

ТМВ ОНМедУ

МОЛОДИЙ НАУКОВЕЦЬ — це мрійник, який хоче знайти відповіді там, де інші не змогли

Я закохався в науку ще студентом, коли у 2009 році вперше відвідав студентський науковий гурток. Це була педіатрія на першому курсі, обласна дитяча лікарня. Ми відвідали відділення нефрології, гематології, кардіології. Завдяки підтримці та настановам вчителів, захистив честь нашого університету в Тернополі на Всеукраїнській студентській конференції. Розглядалися цікаві клінічні випадки зі складними завданнями, потрібно було встановити правильний діагноз. Після цього інтерес до науки тільки зріс, і я відвідав усі наукові гуртки, які мене цікавили. Насамперед, це — внутрішня медицина з курсом серцево-судинної патології, а також ортопедія і травматологія.

У 2010 році мене запросили до Ради студентського наукового товариства, а після закінчення університету — до Ради молодих вчених.

Моя перша справжня науково-дослідна робота була пов'язана з кафедрою анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів у 2014 році. Це був справжній квест, приємна пригода, коли тобі всі допомагають. Я працював із пацієнтами та історіями їхніх хвороб, набирив кров для лабораторних досліджень і захистив магістерську роботу з відзнакою. У 2016 році вступив до аспірантури і продовжив свої дослідження.

Ще з другого курсу я працював у Раді студентського самоврядування, виступав на універсиадах, захищаючи честь Alma mater у спортивній сфері, а саме — у збірній із дзю-до ОНМедУ. І хочу сказати, що можна успішно поєднувати навчання, наукові дослідження і навіть встигати приділяти певний час спорту — головне, хотіти цього.

Нинішні молоді науковці мають набагато більше можливостей в своїй роботі, можуть брати участь у різних цікавих міжнародних проєктах. В Alma Mater завжди чекають на нові ідеї, погляди і підходи.

Ви можете за потреби отримати допомогу у Раді молодих вчених і адміністрації університету. Беріть участь у всіх проєктах, не бійтесь йти вперед, адже якщо не ви, то хто це зробить?

Так, шлях у науку складний, він потребує багато часу, зусиль та роздумів, але ви можете, завдяки своїм знанням, інтересам, дослідницькій думці й прагненням, працювати і бути першими, кращими!

Чекаємо на вас.

Юрій ПОТАПЧУК,
асистент кафедри анестезіології,
інтенсивної терапії та медицини
невідкладних станів

ВИБІР НА МАЙБУТНЄ

Триває ознайомлення студентів старших курсів та інтернів з діяльністю медичних закладів Одеської області.

Нещодавно за ініціативи директора Департаменту охорони здоров'я Одеської ОВА Наталії Одарій-Захар'євої на базі Балтської багатопрофільної лікарні, разом з профільними експертами Департаменту охорони здоров'я, відбулось проведення оперативного лікування пацієнтів Балтської громади з метою вдосконалення теоретичних та практичних навичок студентів 6 курсу та інтернів ОНМедУ.

ЛІКАР АЛЕЙНИКОВА

21 березня виповнилося 100 років з дня народження видатного вченого-кардіолога, доктора медичних наук, професора Людмили Йосипівни АЛЕЙНИКОВОЇ (1923–1981).

Людмила Йосипівна народилася в Уфі (Башкірія), в лікарській родині. В 1939 році вона вступила до 1-го Московського медичного інституту, під час війни поєднувала навчання з роботою у шпиталях.

Після закінчення навчання її життя пов'язане з Одесою. Восени 1944 року молода лікарка починає працювати в одній з клінік Одеського медичного інституту ім. М. І. Пирогова.

В 1957 році Л. І. Алейникова захистила кандидатську, а 1966 року — докторську

дисертацію, наукові праці присвячені проблемам лікування інфаркту міокарда.

З 1966 року професор Алейникова очолювала кафедру госпітальної терапії ОМІ ім. М. І. Пирогова.

Ця кафедра була заснована 1904 року — через чотири роки після організації в Новоросійському університеті медичного факультету. Першим завідувачем кафедри був професор Ф. Г. Яновський, серед його учнів — В. Х. Василенко, Б. Е. Вотчал, В. М. Іванов. Ф. Г. Яновський — академік АН УРСР (1927), його ім'я в 1928 році було присвоєно Київському науково-дослідному інституту туберкульозу, пульмонології та грудної хірургії.

Після Яновського кафедру очолювали професори І. І. Щербаков, К. І. Коровицький, В. С. Ставракі, П. Л. Гінзбург, доцент Г. Ф. Бойко. Впродовж 22 років (1934–1956) кафедрою керував академік М. О. Ясиновський.

Першою жінкою, яка очолила кафедру (1966–1981), була Людмила Йосипівна Алейникова. Дивовижним чином у ній поєднувалися жіночість й аналітичний розум, вміння захопити однодумців спільною метою та інтересами: чи то було

створення спеціалізованої кардіологічної служби, чи то розробка наукових аспектів у галузі морської медицини, чи то поезія, музика...

З 1982 року кафедрою керував професор В. М. Юрлов. На цій посаді його змінила професор Н. А. Золотарьова, батько якої, Артем Єпіфанович Золотарьов, був доцентом кафедри госпітальної терапії в той період, коли її очолювала Л. Й. Алейникова.

На кафедрі завжди панувала атмосфера творчості, культурних традицій, що, безумовно, сприяло розвитку літературних талантів співробітників (доценти Ю. М. Ведутов, М. С. Харсун, О. Я. Тягай).

У 1970 році під керівництвом Людмили Йосипівни було створено спеціалізований кардіологічний центр з реанімаційним блоком, а після цього — відділення реабілітації. З 1979 року під її керівництвом в Одесі була створена триетапна система організації допомоги хворим, які перенесли інфаркт міокарда.

Л. Й. Алейникова — автор понад 200 наукових праць, монографій, науково-популярних видань, навчальних посібників. Серед її монографій одна з найкращих — «Передінфарктний стан». Під її керівництвом було захищено багато кандидатських та докторських дисертацій. В 1980 році їй була присуджена Державна премія за розробку та впровадження в медичну практику комплексу ефективних заходів боротьби з інфарктом міокарда.

Л. Й. Алейникова була однією з перших вчених, хто розпочав вивчення проблем нової наукової галузі — морської медицини. Заслужений діяч науки, нагороджена орденом «Знак пошани» та медаллю «За доблесну працю». При цьому вона встигала вести громадську діяльність: була членом Одеської обласної ради миру.

У родині Людмили Йосипівни склалася династія лікарів. Донька Тетяна — випускниця ОМІ ім. М. І. Пирогова, навчалася в одній групі з майбутнім ректором — В. М. Запорожаном. Тетяна Григорівна очолює рентгенологічне відділення в ГКБ № 1. Її доньки — старша, Наталія, — дитячий стоматолог, молодша, Марія, обрала спеціальність своєї бабусі — терапевт-кардіолог.

Як прикро, що життя Людмили Йосипівни було таким коротким!

Ольга ТЯГАЙ,
кандидат медичних наук, ветеран ОНМедУ

Інтерни ознайомилися з роботою опорної лікарні, реперфузійного центру, з операційними блоками, новими методами малоінвазивної хірургії, асистували під час оперативного лікування, яке проводили завідувач відділення малоінвазивної хірургії Петро Пустойт, хірург Роман Вододюк, анестезіолог Олександр Буднюк.

У свою чергу, студенти 6 курсу ОНМедУ ознайомилися з особливостями роботи лікарів у громадах — на базі амбулаторії загальної практики — сімейної медицини села Білине Балтського районного центру первинної медико-санітарної допомоги та Балтської багатопрофільної лікарні.

Завдяки цьому заходу, студенти отримали правильні орієнтири у виборі майбутньої спеціалізації.

— Департамент охорони здоров'я намагається якомога частіше залучати студентів та інтернів до таких поїздок, щоб зацікавити їх щодо роботи у наших закладах, — відзначила Наталія Одарій-Захар'єва. — Адже медичні заклади області потребують знання, сил і навичок молодого покоління лікарів.

(за матеріалом сайту
Департаменту охорони здоров'я
Одеської ОВА)

Так ще називають дітей, які страждають на розлади аутистичного спектра. Вони бувають дуже талановитими як у науках, так і в творчості, адже можуть повністю присвятити весь свій час одній справі, проте їм потрібна підтримка лікарів, психологів і взагалі суспільства.

2 квітня відзначається Всесвітній день розповсюдження інформації щодо проблеми аутизму, встановлений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 2007 року.

Цій темі був присвячений міжкафедральний науково-практичний семінар «Особливі діти: медико-педагогічні аспекти», який провели дві кафедри — суспільних наук і педіатрії № 2.

Засідання пройшло у змішаному форматі — очно та на платформі ZOOM, були розглянуті питання аутизму та ментальних особливостей розвитку дітей і молоді.

З вітальними словами до учасників семінару звернулися: завкафедри педіатрії № 2 доктор медичних наук, професор Тетяна Вікторівна Стоєва; завкафедри суспільних наук кандидат філологічних наук, доцент Ольга Олександрівна Сікорська; голова ГО «Особливі діти», методист Одеського обласного інклюзивного центру підтримки інклюзивної освіти, фахівець з соціальної роботи обласного методичного центру раннього втручання, міжнародний тренер раннього розвитку дитини Ірина Олександрівна Шульга.

Учасники конференції заслухали й обговорили цікаві доповіді.

Кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії № 2 Максим Володимирович Федін у доповіді «Світ навколо і всередині. Особливості оточення для «особливих дітей»» висвітлює питання сприйняття навколишнього світу дітьми-аутистами. Зокрема, були розглянуті їхні поведінкові особливості, які формуються через певне сприйняття, відмітне від нормотипових однолітків. Також було наголошено на сенсорній адаптації та поступовій інтеграції аутистів.

Під час повномасштабної агресії РФ у більшості наших співвітчизників змінилося життя, звички, оточення. У таких складних реаліях стало ще важче за-

ДІТИ ДОЩУ

довольняти основні потреби дітей, тим більш — «особливих».

Доповідь кандидата медичних наук, асистента кафедри педіатрії № 2 Ольги Володимирівни Джагіашвілі «Харчова поведінка «особливих дітей» в сучасних реаліях» була присвячена проблемі вибірковості аутистів у їжі та як її вирішують, попри всі складнощі, батьки таких дітей.

Кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії № 2 Тамара Леонідівна Годлевська у доповіді ««Делікатна» проблема у дітей» проаналізувала новітні дослідження цієї проблеми, надала конкретні поради, як привчити дітей раннього віку «до горщика», у яких випадках потрібні не лише зусилля батьків, а й терпіння дочекатися зірвання нервової системи «особливої дитини».

Власним досвідом онлайн-супроводу дітей з порушенням нейророзвитку в умовах воєнного стану поділилась асистент кафедри педіатрії № 2 Любов Бориславівна Браткова. Навіть перебуваючи за кор-

доном, «особливі діти» і їхні батьки потребують психосоматичної підтримки, роботи з фахівцями: психологами, дефектологами, педагогами, терапевтами, які працюють і спілкуються українською мовою, знають специфіку виховання та лікування наших маленьких пацієнтів.

Асистент кафедри педіатрії № 2 Олеся Решетило доповіла про педіатричні особливості спілкування з «особливою дитиною», надала конкретні поради щодо огляду, маніпуляцій і нюансів спілкування як з маленькими пацієнтами, так і з їхніми батьками.

Кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук Олена Олександрівна Уварова виступила з доповіддю ««Особлива дитина» в українській традиційній культурі», зупинившись на темі сприйняття в сім'ї та соціумі дітей з різними вадами розвитку в XVIII–XIX століттях.

Модератор зустрічі — кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук Тетяна Леонідівна Подкупко розповіла про особливості викладання суспільнознавчих дисциплін для здобувачів з особливими освітніми потребами, зокрема зупинилася на власному досвіді роботи і надела приклади, як допомогти сприймати і засвоювати інформацію здобувачам із РАС та іншими ментальними розладами.

У семінарі взяли участь усі співробітники обох кафедр. До обговорення також долучилися студенти з наукових гуртків обох кафедр, інтерни, батьки маленьких пацієнтів, зокрема з ГО «Особливі діти».

Ця плідна співпраця ще раз довела результативність міждисциплінарного підходу і спонукала до планування теми наступної зустрічі.

Основним висновком семінару стала теза про необхідність інформування суспільства про проблеми і соціалізацію, адаптацію та корекцію дітей з особливими потребами, кількість яких, на жаль, щороку зростає.

**Тетяна ПОДКУПКО,
Олена УВАРОВА,
кандидати історичних наук,
доценти кафедри суспільних наук**

На рівень Європейських вимог

ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ: НОВІТНЯ ПРОГРАМА

З 2022 року програма підготовки лікарів-інтернів розпочалася згідно із затвердженим наказом МОЗ України № 1219 від 14 липня 2022 року. Ця програма базується на рекомендаціях щодо забезпечення якості підготовки лікарів у Європейському просторі вищої освіти.

Програму підготовки в інтернатурі складено з урахуванням вимог Європейської ради та Коледжу акушерства та гінекології (EBCOG) до підготовки фахівців акушерів-гінекологів.

Робочу групу очолював завкафедри акушерства та гінекології ОНМедУ професор І. З. Гладчук. Членами робочої групи були професори нашої кафедри В. Г. Марічереда, Н. М. Рожковська, С. П. Посохова і професори з Києва, Львова, Харкова, Дніпра.

Програма підготовки триває три роки та складається з двох частин: освітньої та практичної.

Тривалість підготовки в інтернатурі — 33 місяці (5148 годин; 171,6 кредитів ECTS), при цьому освітня частина — 9 місяців (1404 години; 46,8 кредитів ECTS), три місяці щороку (15,6 кредитів ECTS на рік); практична частина — 24 місяці (3744 години).

Навчальний процес інтерна, спрямований на досягнення рівня самостійної практики, базується на актив-

ному залученні до надання допомоги, забезпеченні формуючого зворотного зв'язку між клінічними керівниками і інтерном для оцінки прогресу набуття компетентності.

Клінічні компетенції лікаря-інтерна проходять чотири рівні: 1) рівень А: спостерігає за керівником, який виконує певну діяльність, знає, описує; 2) рівень В: виконує, демонструє під наглядом; 3) рівень С: виконує, демонструє самостійно; 4) рівень D: виконує діяльність повністю самостійно, вчить або контролює молодших інтернів у демонстрації та виконанні.

Надважливу роль в оволодінні клінічними компетенціями відіграє симуляційне навчання, особливо для відпрацювання командних навичок у невідкладних станах, як в індивідуальній, так і в командній роботі лікаря акушера-гінеколога. Симуляційне навчання передбачає використання тренажерів, симуляторів (у тому числі високого рівня реалістичності, 3-D, гаптики), навчених акторів (стандартизовані пацієнти), віртуальної реальності та соціальних ситуацій, які імітують проблеми, події чи умови, що виникають під час професійної діяльності та мають бути максимально використаним залежно від оснащення та можливостей кожного окремого закладу

вищої медичної освіти. У нашому навчальному закладі за допомогою симуляторів інтерни відпрацьовують навички з невідкладних станів в акушерстві (пreekлампсія, еклампсія, акушерські кровотечі, дистонія плечиків плода, пологи в сидничному передлежанні плода) та при гінекологічних операціях (гістероскопія, лапароскопія, роботична хірургія).

На кафедрі акушерства та гінекології ОНМедУ навчається 165 лікарів-інтернів. Для їхньої теоретичної та практичної підготовки кафедра має 4 акушерських бази (обласний перинатальний центр, міські пологові будинки №№ 1, 5, 7), 6 гінекологічних баз (Університетська клініка та гінекологічні відділення лікарень і пологових будинків). Теоретична підготовка здійснюється 10 професорами акушерами-гінекологами, доцентами і асистентами кафедри. Для практичної підготовки лікарів-інтернів створені симуляційні класи на кожній базі та є симуляційний центр, де лікарі-інтерни відпрацьовують практичні навички.

Нова програма для лікарів-інтернів передбачає інтенсивне навчання з значною кількістю лекцій та максимальною кількістю семінарських занять і практичних навичок. Ми прове-

ли вже навчання за новою програмою для лікарів-інтернів першого року та визначили якість підготовки їх в університеті. Семінарські заняття лікарі-інтерни готували з використанням усіх новітніх джерел і протоколів. Практичні навички відпрацьовували у симуляційних класах. Викладачі відповідали за постійне оновлення своїх знань, навичок і методики викладання. Залік, проведений у кінці першого року навчання, показав, що більше 85 % лікарів-інтернів засвоїли повну програму з акушерства та продовжать навчання на практичних базах.

Таким чином, нова сучасна програма з акушерства та гінекології є прийнятною та якісною для підготовки майбутнього покоління лікарів-інтернів у сучасних умовах. Для її успішного впровадження потрібні спільні зусилля викладачів кафедри, задіяних у післядипломній освіті, керівників і відповідальних співробітників закладів охорони здоров'я, акредитованих для проведення інтернатури, та безпосередньо самих лікарів-інтернів, майбутніх акушерів-гінекологів.

**Світлана ПОСОХОВА,
професор кафедри акушерства
та гінекології**